

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΛΕΚΚΑ

Ο ΜΑΡΤΥΡΑΣ
ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Α πρώτη γραφική σκηνή που αντίκρισε ο Νίκος Απέργης πατώντας το πόδι του στις Σπέτσες ήταν μια στολισμένη άμαξα που την έσερνε με σταθερό βηματισμό ένα δυνατό, νευρώδες άλογο με γυαλιστερό τρίχωμα. Ο ήχος από τις οπλές του αλόγου πάνω στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο και ο θόρυβος από τις ρόδες καθώς γύριζαν, τον έκαναν να αισθανθεί όχι μόνο πως άφησε την πολύβουη πρωτεύουσα, αλλά και πως πέρασε σε αλλοτινή εποχή, τότε που οι κύριοι υπέρκομφοι στα καλοραμμένα κοστούμια τους και τα ημίψηλά τους, συνόδευαν τις κυρίες με τα λουσάτα φορέματα στη βόλτα τους. Ο αμαξάς με τη βροντερή φωνή του άφηγε προειδοποιητικές κραυγές πως περνάει καρότσα για να μεριάσουν οι διαβάτες.

Ο Νίκος έκανε στην άκρη, περισσότερο για να δώσει χρόνο στον εαυτό του να θαυμάσει το όμορφο άλογο,

παρά γιατί υπήρχε πρόβλημα χώρου. Ζήλεψε τους επιβάτες της άμαξας. Ήθελε και εκείνος να ευχαριστηθεί μια βόλτα. Γιατί όχι; Έκανε νόημα στον επόμενο αμαξά πως χρειαζόταν τις υπηρεσίες του. Ο αμαξάς τον βοήθησε με τις αποσκευές του: έναν σάκο με τα ρούχα του και μια επαγγελματική φωτογραφική μηχανή που δεν την αποχωριζόταν ποτέ. Βολεύτηκε στην καρότσα και έδωσε τις απαραίτητες οδηγίες στον αμαξά. Ο αμαξάς πρόφερε έναν συνθηματικό ήχο και το άλογο που ήταν φορτωμένο με χαϊμαλιά, φούντες και κουδουνάκια, άρχισε να τραβά την άμαξα. Ο Νίκος απλώθηκε στο κασόνι της άμαξας και άφησε τον εαυτό του να χαλαρώσει απολαμβάνοντας τη σύντομη διαδρομή. Απ' τη μια απλωνόταν το γαλάζιο έχοντας παρέα επιδέξιους γλάρους, καλοφτιαγμένες βάρκες, μικρούς και μεγάλους λουόμενους. Από την άλλη, κάτασπρα σπίτια με μπλε παραθυρόφυλλα, κόκκινες στέγες, λουλουδιασμένα παρτέρια, μαγαζιά κάθε είδους.

Την προσοχή του τράβηξε ένα αγόρι, όχι μεγαλύτερο από δώδεκα χρονών, όρθιο πάνω σ' ένα πεζούλι, που πειραματιζόταν με τη φωτογράφιση. Ο Νίκος του χαμογέλασε και το αγόρι χωρίς κανέναν δισταγμό τον αιχμαλώτισε στον φακό του. Η άμαξα προσπέρασε τον μικρό “πειρατή” και ο Νίκος έγειρε στο πλάι της καρότσας κοιτάζοντας προς τα πίσω. Το αγόρι συνέχιζε απτόητο να συλλαμβάνει εικόνες. Αυτή η σκηνή του έφερνε στον νου ένα άλλο αγόρι, χρόνια πριν, που πειραματιζόταν με τον ίδιο αδέξιο τρόπο και το ίδιο πάθος: τον εαυτό του. Δίχως κόπο βυθίστηκε στο παρελθόν.

Η ενασχόλησή του με τη φωτογραφία δημιουργήθηκε μάλλον από τη διάθεσή του να ανακαλύψει και να εξερευνήσει τα μυστικά του κόσμου. Αργότερα μετατράπηκε σε επιτακτική ανάγκη να βαστηξει τις σταγόνες της ζωής αναλλοίωτες στο πέρασμα του χρόνου. Η αγορά μιας φωτογραφικής μηχανής αποδείχτηκε πιο επίπονη από όσο πίστευε. Το εβδομαδιαίο χαρτζιλίκι που του έδινε ο πατέρας του δεν έφτανε παρά για να αγοράσει ένα τεύχος από τους *Μικρούς Ήρωες*, για ένα αναφυκτικό και για το σινεμά του Σαββατόβραδου. Αποφάσισε να στερηθεί τις εβδομαδιαίες του απολαύσεις προκειμένου να οικονομήσει τα χρήματα, αλλά πάλι θα περνούσαν αρκετοί μήνες μέχρι να συμπληρώσει το ποσό. Αποφάσισε να ζητήσει απ' τον πατέρα του να τον πάρει μαζί του μαστορόπουλο στην οικοδομή. Ο πατέρας του ξαφνιάστηκε, αλλά την επόμενη στιγμή τον έβαλε στη θέση του, λέγοντάς του πως δουλειά είχε, και αυτή ήταν “μαθητής του γυμνασίου” και πως καλά θα έκανε να ασχοληθεί με τα μαθήματά του και να αφήσει κατά μέρος τα χόμπι –αυτά ήταν μόνο για εκείνους που δεν είχαν βιοποριστικό πρόβλημα, ειδήλλως θα κατέληγε είτε αχθοφόρος στα Λεμονάδικα, στην Ακτή Τζελέπη, όπου τα καΐκια και τα εμπορικά ιστιοφόρα ξεφόρτωναν λεμόνια και άλλα φρούτα, είτε σκαφτιάς σε νεκροταφείο. Και ενώ θα περίμενε κανείς να συνετιστεί με τα λόγια του πατέρα του, αυτός πείσμωνσε και ήθελε οπωσδήποτε τη φωτογραφική του μηχανή. Στρίμωξε το μυαλό του για να βρει λύση στο πρόβλημά του και... Βρήκε!

Άρχισε να κάνει διάφορα θελήματα, όπως να συνοδεύει τους ηλικιωμένους στην αγορά κουβαλώντας τα ψώνια τους, να ποτίζει τους κήπους όταν οι ιδιοκτήτες των σπιτιών έφευγαν για διακοπές, να ξεφορτώνει τα

καφάσια με τα φρούτα από το φορτηγάκι για λογαριασμό του μανάβη, και να κάνει τον σερβιτόρο σε μια ταβέρνα κοντά στη γειτονιά του.

Τελικά τα κατάφερε. Ποτέ δεν θα ξεχνούσε τον ενθουσιασμό, τη συγκίνηση και την υπερηφάνεια του την ημέρα που κρέμασε τη φωτογραφική μηχανή στον λαιμό του από το μαύρο δερμάτινο λουράκι της. Η φωτογραφική μηχανή συνοδευόταν από εγχειρίδιο οδηγιών, αλλά και από μερικά αξεσουάρ όπως φακούς, βουρτσάκια, φιλμ, καθαριστικό υγρό.

Εκείνη την ημέρα όλα τα γειτονόπουλα μαζεύτηκαν στην αυλή του σπιτιού του για να θαυμάσουν το καινούργιο απόκτημά του και να ικανοποιήσουν την περιέργειά τους. Οι ερωτήσεις έπεφταν βροχή. Τί είναι το ζουμ, τί κάνει ο τάδε φακός, τί κάνει ο δείνα. Ο Νίκος σαν δάσκαλος τους εξηγούσε με υπομονή τις λειτουργίες. Συχνά-πυκνά τα παιδιά άφηναν επιφωνήματα έκπληξης και θαυμασμού. «Τί λες; Και υπάρχει φιλμ για νυχτερινές λήψεις; Και αυτός είναι έγχρωμος φακός;» Και αυτό; Και το άλλο;...

Όταν πια νόμισαν πως ικανοποίησαν την περιέργειά τους, ο Νίκος τους μάζεψε όλους κοντά στο αγιόκλημα που απλωνόταν νωχελικά στον μαντρότοιχο του σπιτιού του και τράβηξε την πρώτη του φωτογραφία, την οποία από τότε την είχε συνεχώς μαζί του στο πορτοφόλι του μαζί με εκείνη των γονιών του.

Από εκείνη τη στιγμή και μετά η φωτογραφική μηχανή έγινε η προέκταση των χεριών του. Αντί να παίζει με τα παιδιά της ηλικίας του παρακολουθούσε τις κινήσεις τους και φωτογράφιζε τα καμώματά τους, τα σκέρτσα τους, τις γκριμάτσες τους... Έγινε ούτε λίγο-ούτε πολύ ο φόβος και ο τρόμος της γειτονιάς. Κανείς δεν γλύτωσε από τον φακό του: Η κυρία Αθηνά

να τις βρέχει του Θαναασάκη, η κυρία Ελπινίκη να κάθεται στα ασβεστωμένα σκαλιά της εξώθυρας πλέκοντας την προίκα της εγγονής της, ο κυρ-Περικλής να παίρνει κλειστά την αριστερή στροφή με το τρίκυκλό του, με ανασηκωμένη την πίσω δεξιά ρόδα, ενώ την ίδια στιγμή βροντοφώναζε: «Γιαουρτάαας!» Τις οικονομίες του πλέον τις ξόδευε σε φιλμ και σε περιοδικά με τα μυστικά της φωτογραφίας. Οι γονείς του δεν μπορούσαν να καταλάβουν τι ευχαρίστηση του πρόσφερε η φωτογραφική μηχανή με την οποία περιφέρονταν στους δρόμους από το πρωί μέχρι το βράδυ, έχοντάς την συνεχώς κολλημένη στο μάτι –χώρια που αυτήν την ενασχόληση την είχαν κατατάξει στις ασκοπες.

Και όμως. Ήταν αυτή ακριβώς η ενασχόληση που μερικά χρόνια αργότερα θα τον έκανε έναν από τους πιο φημισμένους φωτογράφους, προσφέροντάς του μια πολυταξιιδεμένη, γεμάτη συγκινήσεις και εμπειρίες ζωή.

Όλα ξεκίνησαν το καλοκαίρι του '70. Μόλις είχε πάρει το απολυτήριό του από το εξατάξιο γυμνάσιο στην Παλαιά Κοκκινιά, μια προσφυγική περιοχή ταυτισμένη με τη ζωή των ναυτικών, αλλά και με άλλες εργατικές οικογένειες διαφόρων επαγγελματιών, και είχε πιάσει δουλειά σαν διανομέας Τύπου. Η διανομή των εντύπων γινόταν νωρίς το πρωί για να προλάβουν οι εκδότες να τροφοδοτήσουν με το έντυπο υλικό τα φιλικατζιδικα και τα περίπτερα της περιοχής. Εκείνο το πρωινό ούτε που φανταζόταν πως ένα έγκριτο τουριστικό περιοδικό διεθνούς κυκλοφορίας θα του άλλαζε τη ζωή του ριζικά... Το περιοδικό διοργάνωνε διαγωνισμό φωτογραφίας και το βραβείο για τον νικητή ήταν αρκετά δελεαστικό: δέκα χιλιάδες

δραχμές και ένας πλήρης φωτογραφικός εξοπλισμός. Ήταν η ευκαιρία της ζωής του κι αν δεν την άρπαζε από τα μαλλιά σίγουρα θα έπαιρνε σύνταξη από το πόστο της διανομής. Δεν έβλεπε την ώρα να σχολάσει, να γυρίσει σπίτι του για να ασχοληθεί με τους όρους της συμμετοχής στον διαγωνισμό. Την επομένη κιόλας ταχυδρόμησε τον φάκελο μαζί με την ελπίδα του και την ευχή του να είναι εκείνος ο νικητής.

Τους επόμενους μήνες η ρουτίνα της δουλειάς, οι καθημερινές υποχρεώσεις, αλλά κυρίως οι αναποδιές που χτύπησαν την οικογένειά του, τον έκαναν να ξεχάσει εντελώς τον φωτογραφικό διαγωνισμό του περιодικού. Το ατύχημα του πατέρα του στην οικοδομή ήταν μοιραίο και το σοκ για τη μητέρα του αλλά και για τον ίδιο ήταν μεγάλο. Η ζωή τους στο εξής δεν θα ήταν ποτέ πια ίδια, και εκείνος έπρεπε να ξεχάσει διά παντός σκέψη για σπουδές και μάλιστα στο εξωτερικό, καθώς ο μισθός της μητέρας του ως εργάτριας σε κλωστοϋφαντουργείο απλώς εξασφάλιζε τα προς το ζην. Τίποτε περισσότερο. Καθώς δεν ήταν γόνος πλούσιας οικογένειας και δεν υπήρχε άλλος τρόπος για να καλυφθούν οι υποχρεώσεις τους που έτρεχαν σαν αγωνιστικά αυτοκίνητα, έπρεπε να βρει και δεύτερη δουλειά και να αφήσει κατά μέρος τα όνειρα για σπουδές, και μάλιστα στη Νέα Υόρκη στο, *Rogester Institute of Technology*, μία ώρα νότια του Μπάφαλο. Εκεί βρισκόταν το ερευνητικό κέντρο της *Kodak*, όπου κατοικοέδρευε παράρτημα της C.I.A. που πειραματιζόταν στη φωτογραφία και στη βιντεοσκόπηση. Αν ήθελε να γίνει ο πρώτος στον τομέα του, έπρεπε να σπουδάσει στο καλύτερο πανεπιστήμιο, χωρίς να υπολογίσει ξενιτεμό, κόπο, χρόνο και κυρίως χρήματα.

Για πολλά βράδια κοιμόταν άσχημα και ξυπνούσε πιο νωρίς από ότι έπρεπε. Ο χαμός του πατέρα του

αλλά και η σκέψη ν' απαρνηθεί το όνειρό του τού έφερνε συχνά δάκρυα στα μάτια. Η έκφραση του προσώπου του πρόδιδε τη δυστυχία του, τον θυμό του, τη λύπη του.

Η μητέρα του βλέποντας την απογοήτευσή του αποφάσισε να πουλήσει ένα παραθαλάσσιο προικώο οικόπεδο στην Αίγινα. Όμως τα χρήματα δεν ήταν αρκετά ώστε να μπορέσει να καλύψει εξ ολοκλήρου το κόστος της φοίτησης. Με το ζόρι θα εξασφάλιζε τα προς το ζην και τα δίδακτρα του πανεπιστημίου για ένα-δυο χρόνια. Μετά, τί θα γινόταν; Το όνειρό του να γίνει ένας φημισμένος φωτογράφος ήταν γραφτό να μείνει στο ράφι σαν γεροντοκόρη.

Όμως να, εκεί που νόμιζε πως όλα είχαν τελειώσει, έλαβε απαντητική επιστολή από το περιοδικό. Η ταραχή του ήταν πολύ μεγάλη. Τα χέρια του έτρεμαν και τα μάτια του αδυνατούσαν να διαβάσουν το περιεχόμενο καθώς οι δακτυλογραφημένες λέξεις έπαιζαν μεταξύ τους κυνηγητό. Έδωσε λίγα λεπτά στον εαυτό του για να ηρεμήσει. Ύστερα, με περισσότερη ψυχραιμία διάβασε μεγάλφωννα την απάντηση, περισσότερο για να πειστεί ο ίδιος, παρά γιατί υπήρχε κάποιος εκεί κοντά να τον ακούσει.

Όχι μόνο είχε κερδίσει το πρώτο βραβείο, αλλά του πρόσφεραν τη μαθητεία που διακαώς επιθυμούσε στο *Rogester Institute of Technology* με τα δίδακτρα πληρωμένα! Επειδή βέβαια τίποτε δεν χαρίζεται, η διεύθυνση του περιοδικού τον δέσμευσε με δεκαετές συμβόλαιο με καλό μισθό προκειμένου να ξεπληρώσει με κάποιον τρόπο την υποχρέωσή του απέναντι στο περιοδικό, αλλά και για να εξασφαλίσει μια μακρόχρονη συνεργασία μαζί του.

Ακολούθησε αλληλογραφία με τη διεύθυνση του περιοδικού, επισκέψεις στην Αμερικάνικη Πρεσβεία

για την έκδοση των απαραίτητων εγγράφων και το φθινόπωρο του ίδιου έτους βρισκόταν στην αίθουσα του πανεπιστημίου να παρακολουθεί τα μαθήματα που τόσο λαχταρούσε.

Τελείωσε τις σπουδές του με επιτυχία και στο εξής θυμόταν τον εαυτό του μ' έναν σάκο στο χέρι να τρέχει παρέα με τους συνεργάτες του για να προλάβει κάποια πτήση. Ταξίδεψε από το Θιβέτ μέχρι τη ζούγκλα του Αμαζονίου, από το Ταζ Μαχάλ έως την Ανταρκτική, πέταξε πάνω από ηφαίστεια, ανέβηκε βουνά, διέσχισε θάλασσες. Γεύτηκε ανεπανάληπτες συγκινήσεις, απέκτησε απίστευτες γνώσεις, συναντήθηκε με παράξενους λαούς, γνώρισε περιεργα ήθη και έθιμα. «Τί εποχή εκείνη!» ψιθύρισε.

Όλα στη ζωή του έδειχναν απολύτως τακτοποιημένα. Αλλά ήταν;

Ξαφνικά, μέσα σε μια νύχτα, συνέβη το ακατανόητο. Έπιασε τον εαυτό του να μην έχει καμμία διάθεση να ταξιδέψει. Το πάθος που τον χαρακτήριζε άλλοτε, καταλάγιασε, και η προσδοκία της εξερεύνησης ελαχιστοποιήθηκε. Ίσως έφταιγε το γεγονός πως δεν ήταν πια τόσο νέος. Όμως αυτό δεν δικαιολογούσε τόση κούραση σαν να είχαν αδειάσει οι κυψέλες του μυαλού του από ιδέες και της ψυχής του από κάθε διάθεση. Κορεσμός; Ίσως. Νοσταλγία; Σίγουρα! Ήθελε να σεργιανίσει ξανά στους δρόμους του Πειραιά, να ξανασυναντήσει ανθρώπους γνωστούς, να ξαναθυμηθεί εικόνες, να μυρίσει άρωμα Ελλάδας. Αυτό ήταν! Να μυρίσει άρωμα Ελλάδας! Επέστρεψε.

Από τη στιγμή που πάτησε το πόδι του στην Αθήνα, οι δουλειές τού χτύπαγαν την πόρτα η μία μετά την άλλη. Το πρώτο διάστημα αρνήθηκε. Όμως μια δουλειά τη χρειαζόταν, όχι τόσο από ανάγκη, αλλά για

να αποφύγει το “αργία μήτηρ πάσης κακίας”. Έτσι, τα επόμενα τρία χρόνια συνεργάστηκε με σκηνοθέτες, μόνιστρους, διευθυντές περιοδικών... Όμως, σύντομα κατάλαβε, πως για μια ακόμη φορά είχε εγκλωβιστεί στους εξοντωτικούς ρυθμούς της δουλειάς του. Χρειαζόταν μια ριζική αλλαγή. Να ξεφύγει από τη φωτογραφία ως δουλειά και να ξαναγυρίσει στη φωτογραφία ως χόμπι, όπως τότε που ήταν παιδί. Επιπλέον, αυτή η αλλαγή έπρεπε να προχωρήσει και σε προσωπικό επίπεδο.

Χρειαζόταν μια πινελιά έρωτα στη ζωή του. Ο έρωτας σαν στοιχείο απόλαυσης ποτέ δεν του έλειψε. Ήταν, όμως, μόνο μία όψη του έρωτα, αυτού που γεννιόταν από τον πόθο των κορμιών που σμίγουν για να μερέψουν το βασικό τους ένστικτο. Τώρα είχε ανάγκη τον άλλο έρωτα. Εκείνον που το σμίξιμο το φέρνει η ποιότητα του αισθήματος, η χημεία του μυαλού, η δυνατή όρεξη για συνέχεια της ζωής...

Μόλις χθες ήταν που καθόταν αναπαυτικά στην τραπεζαρία ενός πολυτελούς εστιατορίου. Έπινε το απεριτίφ του και παρακολουθούσε τα σχόλια της παρέας χωρίς ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Το περιβάλλον ήταν ευχάριστο, το γεύμα εύγευστο, η παρέα καλή... αλλά εκείνος βαριόταν αφόρητα. Αποτελείωσε το γεύμα του και πρόσθεσε κρασί στο ποτήρι του. Ήπιε μερικές γουλιές, όχι τόσο από ευχαρίστηση όσο επειδή ήθελε να δροσιστεί. Του φάνηκε άνοστο. Έπρεπε να κάνει κάτι σύντομα. Κάτι που θα έδινε νοστιμιά στη ζωή του. Κοίταξε γύρω του. Του φάνηκαν όλα ξένα, απόμακρα. Ένωσε μια απίστευτη διάθεση φυγής, και αυτό θα έκανε. Ήθελε να ξαναβάλει μια νότα μαγείας στη ζωή του.

Άφησε την παρέα του αποφασισμένος να επισκεφθεί τις Σπέτσες, την επομένη κιόλας, με το πρώτο

πρωινό δρομολόγιο. Είχε χρόνια να πατήσει στο νησί. Όταν πέθανε η γιαγιά Φιλιά, χάθηκε κάθε διάθεσή του να πάει στο νησί. Η γιαγιά ήταν εκείνη που έκανε τον τόπο όμορφο, μαγικό, πλούσιο σε γεύσεις, σε μυρωδιές και σε αναμνήσεις. Παραξενεύτηκε που θυμόταν χωρίς δυσκολία το καλοσυνάτο πρόσωπό της. Τον υποδεχόταν πάντα με ένα τεράστιο χαμόγελο και με τα χέρια απλωμένα για να τον σφίξει στην αγκαλιά της που μύριζε λεβάντα και πράσινο σαπούνι...

Του έκανε όλα τα χατίρια, αλλά τα γλυκά του κουταλιού τα φύλαγε στο πιο ψηλό ράφι για να τα προφυλάξει από τη λαιμαργία του. Όταν το σούρουπο έπεφτε στην πλάση, γιαγιά και εγγονός καθόντουσαν κάτω από την πλατύφυλλη μουριά και εκείνη τον ταξίδευε με τις ιστορίες της σε χρώματα κι αρώματα μιας άλλης εποχής...

Αναρωτήθηκε αν η μουριά είχε αντισταθεί στου καιρού τις ιδιοτροπίες...

«Μπρρρ!» έκανε ο αμαξάς και τράβηξε τα χαλινάρια προς το σώμα του για να αναγκάσει το άλογο τα σταματήσει την πορεία του. «Φτάσαμε κύριε. Τέλος διαδρομής».

Ο Νίκος πήρε τις αποσκευές του, κατέβηκε από την άμαξα και έδωσε στον αμαξά το αντίτιμο της διαδρομής. «Καλή διαμονή», του ευχήθηκε ο αμαξάς και τίναξε τα χαλινάρια για να καταλάβει το άλογό του πως έπρεπε να πάρει στροφή και να κατευθυνθεί ξανά προς το λιμάνι.

Ο Νίκος, βλέποντας τώρα την άμαξα να ξεμακραίνει, ένωσε ξαφνικά μια μικρή απογοήτευση· του φάνηκε πως η διαδρομή ήταν πολύ σύντομη και πως δεν την

ευχαριστήθηκε όσο ήθελε. Υποσχέθηκε στον εαυτό του πως με την πρώτη ευκαιρία θα μίσθωνε μια άμαξα και θα έκανε τον γύρο του νησιού.

Προχώρησε κατά μήκος του χωματόδρομου που ήταν σχεδόν παράλληλος με την ακροθαλασσιά αφήνοντας πίσω του μια ψαροταβέρνα, ένα καφενείο και ένα περίπτερο που ήταν ακόμη κλειστά. Στα πεντακόσια μέτρα συνάντησε τον ταρσανά που φιλοξενούσε μερικές βάρκες. Χαμογέλασε αγνά. Μια γλυκιά νοσταλγία ζέστανε την ψυχή του. Τα πρωινά ο ταρσανάς ήταν το στέκι όλων των παιδιών. Ανεβοκατέβαιναν στις βάρκες και στα ψαροκάικα παριστάνοντας πότε τους κουρσάρους και πότε τους μπουρλοτιέρηδες. Έστηναν ναυμαχίες και επιχειρήσεις κατασκοπείας στο άψε-σβήσε. Τέτοιο ταλέντο! Οι βαρκάρηδες τα έδιωχναν γιατί τους έπαιρναν τ' αυτιά με τη φασαρία τους και γιατί μπλέκονταν στα πόδια τους την ώρα που ήθελαν να καλαφατίσουν ή να ξεψαρίσουν, και υπήρχε κίνδυνος ατυχήματος. Το βράδυ, όμως, ο ταρσανάς άλλαζε όψη. Το χρώμα της νύχτας, η ηρεμία της Φύσης, η μοναχικότητα του τόπου, τον μετέτρεπαν σε ρομαντικό στέκι των ερωτευμένων ζευγαριών.

Λίγα μέτρα μετά τον ταρσανά το παλιό σπίτι στεκόταν ακόμη στο πόστο του με τη μπλε πόρτα του και τα παραθυρόφυλλα του στο ίδιο χρώμα. Το στήθος του φούσκωσε από συγκίνηση.

Την τελευταία φορά που είχε βρεθεί εδώ ήταν το καλοκαίρι πριν πεθάνει ο πατέρας του. Πώς περνούν τα χρόνια! σκέφτηκε με κάποια πίκρα. Μερικές φορές δυσκολευόταν να αποδεχτεί το γεγονός πως δεν ήταν πια παλληκαρόπουλο. Είχε πιάσει πια τα σαράντα. Μολονότι είχε ύψος ένα ογδόντα και ήταν καλογυμνασμένος, κάπου ένιωθε ότι το σώμα του δεν

λειτουργούσε όπως άλλοτε. Μερικές φορές είχε πόνους στα γόνατα και κάποιες ρυτίδες είχαν κάνει την εμφάνισή τους κάτω από τα μάτια. Ευτυχώς τα μαλλιά του διατηρούσαν ακόμη το μαύρο τους χρώμα και την πυκνότητά τους.

Πλησίασε το σπίτι που η εξωτερική του εμφάνιση είχε υποστεί αρκετή ζημιά από το πέρασμα τόσων χρόνων. Οι ασβεστωμένοι τοίχοι είχαν ξεφλουδίσει από τη θαλασσινή εργασία ενώ η μπογιά στις πόρτες και στα παράθυρα ήταν σκασμένη και ξεφλουδισμένη κι αυτή.

«Μμμ! Δεν είναι και τόσο χάλια! Απλά παραμελημένο», μονολόγησε σε μια προσπάθεια να δει την κατάσταση με αισιοδοξία, αλλά λίγο αργότερα θα άλλαζε γνώμη.

Το κλειδί γύρισε εύκολα στην κλειδαριά, παρά το γεγονός πως είχε χρόνια να χρησιμοποιηθεί. Ωστόσο, αναγκάστηκε να σπρώξει δυνατά και να χρησιμοποιήσει τον ώμο του για ν' ανοίξει η πόρτα καθώς το ξύλο και η μπογιά είχαν πετσιάρει από την υγρασία και την αχρηστία.

Πέρασε στο εσωτερικό του σπιτιού και η έντονη μυρωδιά της κλεισούρας τον άρπαξε από τη μύτη. Άφησε τις αποσκευές του στην άκρη. Βιάστηκε να ανοίξει τα παραθυρόφυλλα της σάλας για να μπει φρέσκος αέρας και φως. Έριξε μια ματιά γύρω του. Η επίπλωση παλιά και λιτή. Ένας μπουφές με παλαιομοδίτικα γυαλικά, ένα κομό στο χρώμα της κανέλλας, μια σκαλιστή κασέλα, ένας καναπές με σκοροφαγωμένο ύφασμα, ένα τραπεζάκι με μαρμάρινη επιφάνεια, όλα σκεπασμένα με ένα παχύ στρώμα σκόνης. Οι τοίχοι σε μερικά σημεία είχαν πιάσει μούχλα και σε κάποια άλλα οι σοβάδες των τοίχων είχαν αποκολληθεί και κρεμόντουσαν σαν παλιόσκουτα. Επιθεώρησε και τα

υπόλοιπα δωμάτια για να έχει μια γενική εικόνα της κατάστασης. Ήταν ευρύχωρα, αλλά η κλεισούρα και η εγκατάλειψη είχαν κάνει αρκετή ζημιά. Το σπίτι χρειάζοταν άμεσα ανακαίνιση, πράγμα που θα το φρόντιζε τις επόμενες ημέρες.

Η κουζίνα είχε θέση βορειοανατολική και ήταν πιο μικρή από τα άλλα δωμάτια. Αν εξαιρούσε κανείς τον μαρμάρινο νεροχύτη κάτω από το σπασμένο τζάμι του παραθύρου που έβλεπε στον κήπο, η εικόνα του χώρου ήταν αποκαρδιωτική. Τα ξύλινα ντουλάπια είχαν μαυρίσει, το πάτωμα ήταν μουντό και οι αράχνες είχαν στήσει το τσαντίρι τους σε κάθε γωνιά. Ο χρόνος ροκάνιζε με μαεστρία τα έργα των ανθρώπων. Το ενοχλητικό σκούξιμο που έκανε η πόρτα τη στιγμή που την άνοιγε τον έκανε να ανατριχιάσει. «Θεέ μου!» αναφώνησε, «Το σπίτι των φαντασμάτων!»

Βγήκε στην αυλή που δεν θύμιζε σε τίποτε εκείνη των παιδικών του χρόνων. Δυο-τρεις πήλινες γλάστρες σε μια γωνιά, άδροσες, με χώμα ξερικό. Ούτε φουντωτά βασιλικά και μέντες, ούτε ορτανσίες και τριανταφυλλίες, ούτε γιασεμιά και κρίνα. Τη μοναξιά της αυλής συντρόφευε ο ξερικός κήπος. Ένωσε σχεδόν ευτυχής όταν διαπίστωσε πως η μουριά των παιδικών του χρόνων ήταν η μόνη που ξεγέλασε τη βαρβαρότητα του χρόνου και πως τον περίμενε να μοιραστούν παρέα τις αναμνήσεις του. Η ματιά του πήδηξε τον ξύλινο φράχτη και ανηφόρισε σε ένα στενό άνυδρο πλάτωμα με κιτρινωμένα ψηλά αγριόχορτα. Μετά η μορφολογία του εδάφους άλλαζε. Το τοπίο γινόταν ανηφορικό, βραχώδες, σχηματίζοντας έναν χαμηλό λόφο που φιλοξενούσε μια συστάδα κωνοφόρων.

Στον αντίποδα, πίσω από τα απομεινάρια της τιμεντόλιθης μάντρας απλωνόταν η θάλασσα γαλήνια,

όμορφη, κρύβοντας τους θησαυρούς της στα γαλαζοπράσινα νερά της. Μερικές βάρκες και ένα μικρό καΐκι ήταν τραβηγμένα έξω στον ταρσανά για μερεμέτισμα. Η εικόνα της θάλασσας του έδινε την αίσθηση πως βρισκόταν κάπου μακριά, αλλά στην πραγματικότητα οι Σπέτσες απείχαν μόλις πενήντα δύο ναυτικά μίλια από τον Πειραιά. Ήταν ένα νησί που αντιστεκόταν ακόμη στην επέλαση των μεγάλων τροχοφόρων. Στους στενούς γραφικούς δρόμους της κυκλοφορούσαν ποδήλατα, μοτοποδήλατα, γαϊδούρια και άλογα.

Ξαφνικά συνειδητοποίησε πως ζεσταινόταν. Η πρωινή ομίχλη είχε διαλυθεί κάτω από τον λαμπρό ήλιο. Έστρεψε το πρόσωπό του προς τον γαλάζιο ουρανό και πήρε μια βαθιά ανάσα ικανοποίησης. «Καλώς ήρθα!» ψιθύρισε στον εαυτό του και γύρισε στο εσωτερικό του σπιτιού που βαστούσε αρκετή δροσιά επειδή ήταν κεραμόσκεπο. Δοκίμασε να ανοίξει μια βρύση για να φρεσκάρει το πρόσωπό του, αλλά ο μοχλός έμεινε στο χέρι του. Τα υδραυλικά και η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος ήταν παλαιολιθικά. Σώματα καλοριφέρ δεν υπήρχαν, και η μόνη πηγή θέρμανσης ήταν ένα μικρό γωνιακό τζάκι στη σάλα. Η ανακαίνιση θα έπαιρνε σίγουρα ένα τρίμηνο, και αυτό, αν ήταν τυχερός με τους μαστόρους. Σκέφτηκε να μείνει τις πρώτες ημέρες σ' ένα ξενοδοχείο ή σε έναν ξενώνα με ενοικιαζόμενα δωμάτια, αλλά αμέσως άλλαξε γνώμη. «Τί πειράζει να μιμηθώ για λίγο τον Ροβινσώνα Κρούσο;» μονολόγησε.

Συνέχισε να εξετάζει το σπίτι σκεπτόμενος τις αλλαγές που ήθελε να κάνει. Οπωσδήποτε ένα δωμάτιο θα το μετέτρεπε σε γραφείο, μάλλον το δυτικό, ενώ το ανατολικό θα το έκανε κρεβατοκάμαρα. Η σκεπή απ' έξω έδειχνε να είναι σε καλή κατάσταση και τα

Ξύλινα ταβάνια δεν έδειχναν να έχουν υποστεί κάποια σοβαρή ζημιά, αλλά δεν μπορούσε να είναι σίγουρος. Βέβαια, θα συμβουλευόταν ένα τεχνικό γραφείο στο οποίο και θα ανέθετε τις εργασίες. Ευτυχώς το καλοκαίρι ήταν μπροστά του και ήλπιζε στις αρχές του φθινόπωρου να έχει τακτοποιηθεί.

Στην κάμαρα βρήκε μερικά κλινოსκεπάσματα, αλλά η μυρωδιά της ναφθαλίνης που ξεχύθηκε στον χώρο του προκάλεσε βήχα. Άνοιξε το παράθυρο που έβλεπε προς τον ταρσανά και ακούμπησε τα ρούχα στο περβάζι για ν' αεριστούν.

Τακτοποιώντας τα ρούχα του συνειδητοποίησε, πως στο νησί δεν χρειαζόταν να ξυρίζεται καθημερινά, ούτε να φοράει γραβάτα. Ούτε φρεσκοσιδερωμένο πουκάμισο, ούτε άλλο παντελόνι εκτός από τζιν. Κυρίως σορτσάκια και μακό μπλουζάκια. Ίσως ούτε και παπούτσια, αφού ο καιρός ήταν πολύ ζεστός για την εποχή, και μπορούσε να περπατά ξυπόλυτος τουλάχιστον μέσα στο σπίτι.

Το γουργουρητό που έκανε το στομάχι του τον έκανε να σκεφτεί πως δεν είχε πάρει πρωινό και τώρα συνειδητοποιούσε πως πεινούσε αρκετά. Κοίταξε το ρολόι του. Κόντευε μεσημέρι. Χρειαζόταν ένα καλό γεύμα και έναν δυνατό παγωμένο καφέ. Θα πήγαινε στην φαροταβέρνα που δεν ήταν πολύ μακριά από τον ταρσανά, εκεί που τον άφησε ο αμαξάς το πρωί. Ευχήθηκε να ήταν ανοιχτή και να μη χρειαζόταν να κατέβει στο κέντρο του νησιού για να φάει μια μερίδα φαγητό.

Εκείνη τη στιγμή ακούστηκε ένα χτύπημα στην εξώθυρα που συνοδεύτηκε από μια δυνατή ανδρική φωνή.

«Είναι κανείς μέσα;»

Ο Νίκος παραξενεύτηκε που κάποιος ζητούσε τον νοικοκύρη του σπιτιού που ήταν κλειστό για χρόνια.

Πήγε ν' ανοίξει. Στο κεφαλόσκαλο στεκόταν ένας αδύνατος άνδρας, με ανασηκωμένα τα μπατζάκια του ταλαιπωρημένου παντελονιού του και σαγιονάρες στα πόδια. Ο Νίκος τον περιεργάστηκε καταγράφοντας την εμφάνισή του, όχι όμως αδιάκριτα, απλώς με περιέργεια. Σχεδόν γυμνός από τη μέση και πάνω, σώμα νευρώδες, τριχωτό στήθος πίσω από το ανοιχτό πουκάμισο. Όταν έφτασε στο πρόσωπο του άγνωστου άνδρα εξεπλάγη. Όχι γιατί επρόκειτο για κάποιον γνωστό του, αλλά γιατί ο άνθρωπος που στεκόταν μπροστά του είχε μια ιδιαιτερότητα. Τα μάτια του –μάτια μεγάλα, ζωηρά, καθάρια –είχαν διαφορετικό χρώμα μεταξύ τους. Το ένα θύμιζε γαλάζιο της θάλασσας, το άλλο ήταν κατάμαυρο σαν νύχτα χωρίς φεγγάρι. Κατά τα άλλα ήταν ένας συμπαθής άνθρωπος, με μέτριο ανάστημα γύρω στα εβδομήντα, με γκριζόμαυρα μαλλιά που ξεπετάγονταν κάτω από το μπλε βαμβακερό τζόκεϊ καπέλο του. Δεν θα μπορούσε κανείς να τον χαρακτηρίσει ομορφάντρα, όμως η φυσιογνωμία του απέπνεε μια αρχοντιά παρά την πρόχειρη ένδυσή του.

«Συγγνώμη για την ενόχληση. Είδα ανοικτά και περιμένα να συναντήσω έναν γνωστό μου», είπε ο άνθρωπος, φανερά στεναχωρημένος, και αμέσως έκανε να φύγει.

«Περιμένετε», τον σταμάτησε ο Νίκος. «Ίσως να μπορώ να σας δώσω την πληροφορία που θέλετε».

Ο άλλος το σκέφτηκε για λίγο και μετά πιο τολμηρά τον ρώτησε:

«Γνωρίζετε τον Κώστα Απέργη;»

«Είμαι γυιός του».

«Χαίρομαι. Τί κάνει ο πατέρας σας; Θα έρθει και εκείνος κάποια στιγμή στο νησί;»

«Δυστυχώς, ο πατέρας μου δεν ζει πια».

Ο ηλικιωμένος άνδρας έχασε αμέσως την ευχάριστη όψη του. Ταράχτηκε.

«Λυπάμαι...» κόμπιασε, «Δεν ήξερα... δεν είχα σκοπό να σας θυμίσω τον χαμό του».

«Μα, πώς θα μπορούσατε να ξέρετε», τον δικαιολόγησε.

«Του μοιάζετε. Τουλάχιστον στην κορμοστασιά. Έτσι ψηλός και λιγνός ήταν και εκείνος».

«Εμένα με λένε Νίκο», του συστήθηκε για να μην τον νομίσει αγενή.

«Εμένα Θαλασσομάτη», είπε αυθόρμητα ο γέρος.

«Θαλασσομάτη;» επανέλαβε ο Νίκος.

«Ναι... Δηλαδή, το πραγματικό μου όνομα είναι Θωμάς. Θωμάς Πετρίδης. Από μικρό όμως με φώναζαν “Θαλασσομάτη”, για τούτο εδώ», του είπε, και με τον δείκτη του χεριού του του έδειξε το μάτι του, εκείνο που ήταν θαλασσί. «Η Φύση πολλές φορές μας παίξει παράξενα παιχνίδια. “Ετεροχρωμία της ίριδας” το λένε οι γιατροί, και οι άνθρωποι το έκαναν παρατσούκλι. Στους νησιώτες αρέσουν τα παρατσούκλια. Μόνο οι στεριανοί και οι ξένοι χρησιμοποιούν τα κανονικά τους ονόματα», του εξήγησε ο άνθρωπος μ' ένα καλοκάγαθο χαμόγελο.

«Αφού όλοι στο νησί σάς φωνάζουν Θαλασσομάτη, τότε έτσι θα σας φωνάζω και εγώ. Γιατί δεν περνάτε μέσα; Έξω έχει ήλιο», του πρότεινε ο Νίκος.

«Κοιτάτε πώς είμαι! Χώρια που μυρίζω φαρίλα. Μιαν άλλη φορά».

Ο Νίκος δεν επέμεινε. «Όπως θέλετε», του είπε.

«Εδώ θα μείνετε, κύριε Νίκο;» τον ρώτησε ήσυχα ο Θαλασσομάτης.

«Ναι».

«Τότε θα βλέπομαστε. Έρχομαι συχνά στον ταρσανά. Έχω μια βάρκα και μ' αρέσει να την καλωπίζω.

Η παρέα της με ευχαριστεί περισσότερο από εκείνη των ανθρώπων», είπε με ένα μελαγχολικό μειδίαμα. «Θα τα ξαναπούμε» πρόσθεσε, και κούνησε το χέρι του σε ένδειξη χαιρετισμού. Ο Νίκος έμεινε να τον κοιτάζει καθώς απομακρυνόταν.

Τί περίεργη γνωριμία! σκέφτηκε, και έκλεισε την πόρτα πίσω του.

Η ημέρα είχε προχωρήσει αρκετά και η ζέστη γινόταν αισθητή παρά το γεγονός ότι ακόμη δεν είχε μπει ο Μάης. Ο Νίκος πήγε γραμμή στην φαροταβέρνα που, ευτυχώς, ήταν ανοιχτή. Μέσα οι πελάτες ήταν λιγοστοί. Εκείνη τη στιγμή ήθελε οπωσδήποτε μια παγωμένη μπίρα. Διάλεξε μια θέση κοντά στη θάλασσα και κάτω από τη σκιά ενός δέντρου. Το αεράκι που ερχόταν από τη θάλασσα τον ανακούφισε αμέσως και ένωσε να χαλαρώνει. Σε λίγο ο σερβιτόρος πήρε την παραγγελία του και, μέχρι να ετοιμαστεί το γεύμα του, του έφερε έναν μεζέ με ούζο για καλωσόρισμα. Ο Νίκος τον ευχαρίστησε και τσίμπησε ένα κομμάτι χταπόδι. Έριξε μια ματιά γύρω του. Αριστερά του και πίσω καθόντουσαν δυο ζευγάρια ηλικιωμένων που συζητούσαν χαμηλόφωνα. Πιο 'κεί ένα ζευγάρι αλλοδαπών, μάλλον Άγγλοι, οι οποίοι είχαν τελειώσει με το φαγητό τους και είχαν απλωθεί σαν χταπόδια στις καρέκλες κόντρα στον ήλιο για να μαυρίσουν. *Σαν αστακοί θα γίνουν!* σκέφτηκε ο Νίκος. Πιο πέρα στα βράχια καθόταν αγκαλιασμένο ένα ακόμη ζευγάρι. *Ωραία!* σκέφτηκε ειρωνικά, *μόνον εγώ είμαι μόνος μου. Ούτε φίλους, ούτε οικογένεια...* Η διαπίστωση αυτή τον στεναχώρησε. *Φίλε μου, δεν μπορεί να τα*

έχεις όλα, συνέχισε να μαλώνει ενδόμυχα τον εαυτό του, και γύρισε το βλέμμα του αλλού.

Στο διπλανό τραπεζάκι ήταν παρατημένη μια τοπική εφημερίδα. Άπλωσε το χέρι του και την πήρε. Για να δούμε τα νέα του νησιού! σκέφτηκε και άρχισε να τη φυλλομετρά για να περάσει την ώρα του. Οι επικεφαλίδες των άρθρων δεν του προξένησαν καμμία εντύπωση. Ο πρωθυπουργός βρισκόταν στο εξωτερικό, η τιμή της βενζίνης έπαιρνε την ανιούσα λες και είχε πυρετό, η απεργία των ναυτεργατών βρισκόταν σε εξέλιξη, ο Βενέτης και ο Βελής –μάλλον ντόπιοι, είχαν ενώσει τις δυνάμεις τους στον χώρο της αλιείας και προσεχώς... «Συνέχεια στη σελίδα 6». Ούτε που τον ενδιέφερε τι θα γινόταν προσεχώς. Γύρισε τις σελίδες και τελικά αποφάσισε να ασχοληθεί με το σταυρόλεξο της τελευταίας σελίδας. Έψαξε για το στυλό του στην τσέπη του πουκάμισού του. «Οριζόντια: 1. Οι επιστολές οι αναφερόμενες στους δώδεκα μαθητές του Ιησού Χριστού». Η απάντηση τού ήρθε αυθόρμητα: «Αποστολικές». Τα γράμματα ταίριαξαν στα λευκά τετράγωνα. Τότε ήταν που ένα ζευγάρι κάθισε στο διπλανό τραπεζάκι. Ο Νίκος τους έριξε μια φευγαλέα ματιά και αφοσιώθηκε ξανά στην επίλυση του σταυρόλεξου. «Κάθετα: 1. Λέγονται τα ρήματα που η ενέργειά τους δεν πάει σε κάτι άλλο». «Αμετάβατα», ψιθύρισε και άρχισε να γράφει.

Στο μεταξύ αντελήφθη ότι το ζευγάρι είχε αρχίσει ξαφνικά να συζητά έντονα. Κοίταξε προς το μέρος τους διακριτικά. Η νέα γυναίκα, γύρω στα τριάντα, με έξυπνο μουτράκι, ήταν φινετσάτη. Μακριά μαύρα μαλλιά, που το αεράκι έσπρωχνε με χάρη μερικές τούφες, αφήνοντας να φανεί ο λεπτός λαιμός που έσμιγε με ώμους στρογγυλεμένους, ροδαλούς.

Καλοσχηματισμένο κορμί, μέση δακτυλίδι, πόδια καλοφτιαγμένα, το ένα σταυρωμένο πάνω στο άλλο. Λόγω της δουλειάς του τού είχε γίνει συνήθεια να εξετάζει τον σωματότυπο των ανθρώπων. Όμορφο πλάσμα! σκέφτηκε προτού προχωρήσει στο δύο οριζόντια. Όμως η συζήτηση ανάμεσα στον νεαρό άνδρα και στην κοπέλα έγινε εντονότερη με αποτέλεσμα ο διάλογός τους, που τον άκουγε παρά τη θέλησή του, να του αποσπά την προσοχή. Ο τόνος της φωνής του άνδρα ήταν αυστηρός, επιτακτικός.

«Σου το είπα και άλλη φορά. Σε αυτόν τον άνθρωπο δεν θέλω να λες ούτε “καλημέρα”!»

Ο Νίκος κατάλαβε πως ο άνδρας αναφερόταν σε κάποιον που δεν τον συμπαθούσε.

«Μα τί σου έχει κάνει;» έκανε με απορία η κοπέλα.

«Εσένα δεν σου έχει κάνει;» της αντιγύρισε επιθετικά ο συνοδός της.

Η κοπέλα κατέβασε το κεφάλι της προβληματισμένη. Ο Νίκος έριξε μια ματιά προς το μέρος τους πάνω από το φύλλο της εφημερίδας. Η κοπέλα παρέμενε σιωπηλή, αλλά κάτι πλανιόταν στον αέρα το οποίο απειλούσε να σκάσει σαν βόμβα. Μετά του είπε σχεδόν φωναχτά:

«Ότι έκανε ανήκει πια στο παρελθόν. Δεν είναι παρά ένας γέρος και ταλαιπωρημένος άνθρωπος».

«Ωρες είναι να μου πεις πως τον λυπάσαι ή ακόμη χειρότερα πως τον συμπαθείς», έκανε ο συνοδός της με φανερό ειρωνεία που περιείχε και μια νότα κακίας. Ακολούθησαν μερικά λεπτά χωρίς κανείς από τους δύο να μιλήσει.

«Δεν ήταν παρά ένας απλός χαιρετισμός, μια καλημέρα», επέμεινε στη γνώμη της η νέα γυναίκα.

«Μην ξεχνάς πως σε λίγους μήνες θα γίνεις κυρία Βενέτη και θα πρέπει να ξέρεις σε ποιούς να

χαρίζεις την καλημέρα σου», παρατήρησε πιο απαιτητικά ο άνδρας.

«Και επειδή θα γίνω κυρία Βενέτη θα πρέπει να περπατώ σαν παγώνι;» τον ρώτησε με μια δόση ειρωνείας.

Ακούγοντας το όνομα Βενέτη ο Νίκος αναστατώθηκε. Άραγε να ήταν ο άνδρας στον οποίο αναφερόταν το άρθρο της εφημερίδας ή απλώς ήταν συνωνυμία, αναρωτήθηκε.

«Δεν είπα κάτι τέτοιο», συνέχισε ο συνοδός της στον ίδιο τόνο, «αλλά η καλημέρα πρέπει να απευθύνεται σε ανθρώπους αξιοπρεπείς».

«Δεν ήξερα πως ακόμη και ένας χαιρετισμός μπορεί να έχει διαβάθμιση!» του είπε εκείνη αμφισβητώντας τη γνώμη του.

«Και όμως έχει!» είπε εκείνος με πείσμα. «Είτε σου αρέσει, είτε όχι».

«Αλήθεια; Και η αξιοπρέπεια έχει να κάνει με το πόσο βαρύ είναι το πορτοφόλι κάποιου;» τον προκάλεσε.

«Έρικα, σύνελθε! Ξέρεις πολύ καλά για ποιόν λόγο κρατώ αυτή τη στάση απέναντί του», είπε ο συνομιλητής της φανερά εκνευρισμένος.

«Μια καλημέρα λέω, και εσύ το έκανες θέμα. Και αν θες να ξέρεις, ποτέ δεν έχει αντιγυρίσει τον χαιρετισμό μου», συνέχισε εκείνη στον ίδιο επιθετικό τόνο.

«Πάλι καλά! Φαίνεται πως εκείνος ξέρει τη θέση του, ενώ εσύ όχι. Δεν σε καταλαβαίνω, Έρικα. Έχει κάνει τόσο κακό στην οικογένειά σου, σ' εσένα... Πώς θα φαινόταν αυτό στον πατέρα σου;»

Η νέα γυναίκα δεν απάντησε αμέσως, πράγμα που σήμαινε πως αυτός για τον οποίο μιλούσαν δεν είχε και τόσο αγαθές σχέσεις με την οικογένειά της. Άλλαξε στάση στα πόδια της και τίναξε τα μαλλιά της

πίσω, μια κίνηση που έγινε από ενόχληση και στην οποία αποδέσμευε την ένταση της στιγμής.

«Κοίτα, είμαι ενήλικη και θα μιλώ σε όποιον μου κάνει κέφι», σχολίασε στεγνά.

Μπράβο σου! επιδοκίμασε ενδόμυχα ο Νίκος την αντίδρασή της. *Μην τον αφήσεις να σου πάρει τον αέρα!*

Ούτε που ήξερε τον λόγο που ένιωθε την ανάγκη να πάρει το μέρος της. Επειδή του έκανε εντύπωση η εμφάνισή της; Επειδή του άρεσε η χροιά της φωνής της; Επειδή ήταν μια παρόρμηση της στιγμής; Επειδή η αντιπαράθεσή τους γέμιζε τη μοναξιά του; Γύρισε και κοίταξε διακριτικά τον άνδρα που ήταν έτοιμος να βγάλει φωτιά από τα αυτιά, γιατί η ονομαζόμενη Έρικα δεν πειθαρχούσε στην παρατήρησή του. Δεν του έκανε την καλύτερη εντύπωση, παρά το γεγονός ότι ήταν ψηλός, γυμνασμένος, ευπαρουσίαστος. Ένας τύπος άνδρα από εκείνους που δεν περνούν απαρατήρητοι από τον γυναικείο πληθυσμό. Ωστόσο, είχε κάτι πάνω του που ο Νίκος το έβρισκε ενοχλητικό. Τί ακριβώς δεν ήξερε να πει. Ίσως πάλι να ήταν η ιδέα του. Όσο για τη νέα γυναίκα... Εκτός από το χαριτωμένο παρουσιαστικό της τού άρεσε ο τόνος της φωνής της, το πείσμα στην άποψή της, η ευθύτητα του λόγου της. Διέκρινε χαρακτήρα τολμηρό, δυναμικό, επαναστατικό... ίσως όχι σε όλο του το εύρος, αλλά πάντως υπήρχε. Του έδινε την εντύπωση πως σε κάποια άκρη της ψυχής της υπήρχε μια μικρή σπίθα σε λανθάνουσα κατάσταση που ήταν έτοιμη να φουντώσει και να εξελιχθεί σε πυρκαγιά, αν της δινόταν η ευκαιρία.

«Έρικα, δεν μπορούμε να είμαστε φιλικοί με όλους», συνέχισε τώρα σε πιο μαλακό τόνο ο συνοδός της.

Όστε Έρικα τη λένε. Ωραίο όνομα, παρατήρησε ενδόμυχα ο Νίκος.

«Παρά τα όσα λες, ο πατέρας σου τον πήρε στη δούλεψή του και μάλιστα τον θεωρεί από τους καλύτερους εργάτες του. Τί έχεις να πεις γι' αυτό;» συνέχισε προκλητικά η Έρικα.

«Από λύπηση. Ξέρεις πόσο ψυχοπονιάρης είναι ο πατέρας μου», δικαιολόγησε αμέσως ο άλλος τη στάση του πατέρα του.

«Εκτός από ψυχοπονιάρης, μήπως είναι και πιο κοινωνικός από σένα;» Ήταν φανερό πως η κοπέλα ήθελε να τον πικάρει.

Ο Νίκος από ένα σημείο και μετά άρχισε να αισθάνεται κάποια δυσφορία, διότι χωρίς να το θέλει γινόταν μάρτυρας στη διαμάχη τους. Επιπλέον δεν υπήρχε καμμία περίπτωση να υπερασπιστεί την όμορφη μελαχρινή ύπαρξη. Αποτελείωσε το ποτό του και ήταν έτοιμος να καλέσει τον σερβιτόρο, όταν άκουσε κάτι που του τράβηξε το ενδιαφέρον.

«Για να τελειώνουμε με αυτήν την ιστορία. Η βρώμη με τη βρώμη και το στάρι με το στάρι! Ο Θαλασσομάτης ανήκει στη βρώμη! Είναι παλιάνθρωπος και δεν θα αλλάξω γνώμη!» της είπε ο άνδρας υψώνοντας την ένταση στη φωνή του. Μετά κοίταξε το ρολόι του και σηκώθηκε δυσαρεστημένος από τη θέση του.

«Έλα! Μας περιμένουν οι γονείς μου για φαγητό», έκανε επιτακτικά.

Η νέα γυναίκα σηκώθηκε αργά και τον ακολούθησε απρόθυμα.

Τί σύμπτωση! σκέφτηκε ο Νίκος. Ο πρώτος άνθρωπος που γνώρισα στο νησί να είναι εκείνος ο Θαλασσομάτης και τώρα ν' ακούω τόσο αρνητικά σχόλια για το άτομό του... Αναρωτήθηκε πόση αλήθεια ή πόσο φέμα έκρυβαν τα λόγια των ανθρώπων. Κάτω από ποιές συνθήκες διαμορφωνόταν η θετική ή αρνητική

άποψη για την ποιότητα του χαρακτήρα κάποιου, και πόσο εύκολο ήταν να παρασυρθεί κανείς ώστε να αλλοιώσει την προσωπικότητα του συνανθρώπου του. Κατέληξε πως ο άνθρωπος με μοναδική ευκολία παρατηρεί την καμπούρα του άλλου. Τη δική του, όχι μόνο δεν τη βλέπει, αλλά δεν την αισθάνεται κιόλας.

Ο σερβιτόρος του έφερε το φαγητό του και του ευχήθηκε καλή όρεξη. Ο Νίκος φέλλισε ένα ευχαριστώ και αφοσιώθηκε στο άρθρο της εφημερίδας που παίνευε τα επιχειρησιακά σχέδια του δίδυμου Βενέτη-Βελή. Επρόκειτο για δυο ισχυρές οικογένειες του νησιού, που σύμφωνα με το άρθρο έχαιραν της εκτίμησης των Σπετσιωτών. Οι δυο οικογένειες εκτός από τη διάθεσή τους να ενώσουν τις δυνάμεις τους για να αυγατίσουν την περιουσία τους, σχεδίαζαν και την ένωση των οικογενειών τους με τον γάμο των παιδιών τους τα Χριστούγεννα της ίδιας χρονιάς. Τα λεπτά με τα λεπτά, σκέφτηκε ο Νίκος, αφήνοντας την εφημερίδα στην άκρη.

